

לב הלימוד

תמצית וביאור של הלימוד, ספר משפטים
מבית הרמב"ם היומי.

הלכות טוען ונטען

פרק א' - סוגי השבועות

- מהתורה - אם הודה במקצת הטענה שכנגדו, אם כפר בכל הטענה שכנגדו ויש עד אחד כנגדו, וכן שבועת השומרים. ואם אינו מוכן להישבע, התובע נוטל את הכסף. ובכל מקרה לא משביעים על חשד בלבד.
- מדרבנן - מי שכופר בכל, שכיר וכדומה. ואם אינו מוכן להישבע, אין התובע נוטל הכסף אלא מלקים את הנתבע בלבד.

פרק ב' - חשוד בשבועה

- מי שחשוד על השבועה - כגון שנשבע פעם לשקר או שהוא פסול לעדות (אנשים שפסולים להעיד בגלל שהם בעלי ריבית/אוכלי נבלות/גזלנין/משחקים בקוביא/מפריחי יונים וכד.), אינו יכול להישבע, אלא הצד השני נשבע ונוטל את מה שטען שמגיע לו.
- פרטים על סוגי השבועות וסוגי הטענות מפורטים בפרק הקצר.

פרק ג' - שבועת מודה במקצת הטענה

- מודה במקצת - צריך להודות בפרוטה מינימום ולכפור בערך שתי מעות כסף, או בכלים שהודה באחד וכפר באחד כנ"ל מינימום. ובכל מקרה ההודאה והכפירה צריכים להיות ממין טענת התובע (לדוגמה טוען עליו שיש אצלו כמות חיטים והלה אומר שאין אצלו אלא כמות פחותה של חיטים - משביעין. אבל אם אמר לו על טענתו בחיטים שיש אצלו כמות שעורים - לא משביעין).
- עד אחד - אם הנתבע כפר בפרוטה, נשבע.

פרק ד' - המשך מודה במקצת, שבועת עד אחד

- בהמשך ללימוד אתמול, שבועת מודה במקצת נאמרה רק במקרה שהטענת והכפירה הם על דברים מסוימים ומוגדרים.
- בכל מקרה בו הנתבע אינו יכול להישבע בעצמו, עליו לשלם.

פרק ה' - דברים שאין נשבעים עליהם

- לא נשבעים מהתורה על קרקעות, עבדים, שטרות, הקדשות (ממון/חפצים/בהמות שהוקדשו לבית המקדש) ועל טענת קטן אף על פי שהודה במקצת, או נשבע עליו עד אֶחָד, או נשָׁמַר וְטָעַן טַעֲנַת הַשּׁוֹמְרִין.
- מדרבנן נשבעים שבועת היסת אם הייתה שם טענת ודאי.
- הקדשות אע"פ שאין שבועה עליהם מהתורה תקנת חז"ל שנשבעים עליהם כדי שלא יהיה זלזול בהקדשות.
- דיני חרש ושונה מפורטים בהלכות ט-יב.